

A Kúria a dr.Kalas Géza ügyvéd által képviselt II.r. felperesnek, a dr.Rákosfalvy Zoltán ügyvéd által képviselt I.r., a dr.Fekete Anna ügyvéd által képviselt II.r. és a dr.Hegedűs László ügyvéd által képviselt III.r. alperesek ellen, kártérítés megfizetése iránt, a Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság előtt 18.P.20.512/2007. szám alatt megindított és másodfokon a Győri Ítéltábla Pf.II.20.127/2011/11. számú jogerős ítéletével befejezett perében, II.r. felperes által 74. sorszám alatt előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a II.r. felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a II.r. alperesnek 100.000 (Egyszázezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget és térítsen meg az államnak külön felhívásra 712.000 (Hétszáztizenkettőezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

I n d o k o l á s

A gy-i 240 helyrajzi számú családi házas ingatlan korábban a II.r. felperes és a 2011. május 25. napján elhunyt I.r. felperes tulajdonában állt. Az I.r. felperes 1/2-ed tulajdoni illetőségét öröklés jogcímén a II.r. felperes szerezte meg. Az I.r. alperes, valamint a II-III.r. alperes jogelődje 2002. március 29-én beruházási megállapodást kötöttek a . számú főút bevezető szakasza új nyomvonalának megépítésére, amely részben érintette a felpereseknek a kétfunkciós, lakóház és vállalkozás céljára használt ingatlanát.

A felperesek a keresetükben 6.850.000 forint kártérítés és ennek a 2006. június 1. napjától járó késedelmi kamata egyetemleges megfizetésére kérték az alperesek kötelezését a Ptk. 100. §-a, 339. §-ának (1) bekezdése és a 344. §-ának (1) bekezdése alapján. A kereset szerint a közútépítési beruházás folytán megszűnt az ingatlan kettős jellege. A pecsenyesütő üzlet haszna a 2002-2004. évhez képest jelentősen csökkent, az ingatlan forgalmi értékcsökkenése pedig 3.100.000 forint. Az üzleti haszon csökkenése miatt általános kártérítésként a felperesek 3.750.000 forint megfizetését igényelték.

Az alperesek a kereset elutasítását kérték.

Az elsőfokú bíróság az ítéletében kötelezte a II.r. alperest 4.870.193 forint, valamint ezen összegből 3.070.000 forint után 2006. június 1. napjától, 1.800.193 forint után 2006. július 1. napjától járó törvényes mértékű késedelmi kamata megfizetésére, ezt meghaladóan pedig a felperesek keresetét az I., II. és III.r. alperesekkel szemben elutasította. Az elsőfokú ítélet indokolása szerint a II.r. alperes kártérítési felelőssége a Ptk. 100. §-a és 339. §-ának (1) bekezdése alapján megállapítható, és a II.r. alperes mint a perrel érintett közút kezelője köteles megtéríteni az igazságügyi szakértői véleményben megállapított, az ingatlan kétfunkciós jellegének megszűnéséből eredő 3.070.000 forint forgalmi értékcsökkenést, valamint az ugyancsak igazságügyi szakértői véleményre alapítottan megállapított 1.800.193 forint elmaradt vagyoni előnyt. Az I.r. alperes a szükséges területek megszerzését vállalta és ennek a kötelezettségének a rendezési terv szerint eleget tett, a kivitelezést követően pedig csak a kerékpárút, a gyalogjárda és az útterületen kívüli közterületek kerültek a tulajdonába, amely területek károsító hatása csekély, nem ad alapot a Ptk. 100. § alkalmazására. A III.r. alperes, illetve a jogelődje a beruházás kivitelezője volt, a Ptk. 100. §-a alapján azonban a kárfelelősség nem terhelheti, a kereset ugyanis arra hivatkozott, hogy a kár a zaj- és porhatás, valamint az ingatlan kétfunkciós jellegének elvesztése miatt állapítható meg, amely hátrányokért a beruházó, építtető nem felel.

A II.r. felperes, valamint a II.r. alperes által előterjesztett fellebbezés folytán eljáró másodfokú bíróság az ítéletében az elsőfokú ítélet fellebbezett részét részben megváltoztatta és a keresetet a II.r. alperessel szemben is elutasította. A felperesek fellebbezése a II.r. alperest terhelő marasztalási összeg felemelésére irányult. A II.r. alperes a fellebbezésében a vele szemben előterjesztett kereset elutasítását kérte. A másodfokú bíróság az ítélete indokolásában a tényállást azzal egészítette ki, hogy a Magyar Állam tulajdonosi jogait gyakorló Kincstári Vagyoni Igazgatóság, valamint az Útgazdálkodási és Koordinációs Igazgatóság (UKIG) között 2005. február 28. napján létrejött vagyonkezelési szerződés szerint az állam kizárólagos tulajdonát képező, országos közúthálózatba tartozó közutak az UKIG vagyonkezelésébe tartoztak, amelyet megillettek a tulajdonos jogai és terhelték a tulajdonos kötelezettségei. Az UKIG Közúti Vagyonkezelő általános jogutódja 2010. október 7. napjától a Közlekedési Fejlesztési Koordinációs Központ (KKK). A 81. számú főút győri bevezető szakasza, a győri 257 helyrajzi számú ingatlan az I.r. alperes és a Magyar Állam közös tulajdonában, valamint a KKK vagyonkezelésében áll. Ebből következően az elsőfokú bíróság tévesen tekintette a II.r. alperest vagyonkezelőnek és ezért a másodfokú bíróság a II.r. alperessel szemben előterjesztett keresetet elutasította.

A II.r. felperes felülvizsgálati kérelme elsődlegesen a jogerős ítélet hatályon kívül helyezésére és a II.r. alperest 7.120.000 forint kártérítés megfizetésére kötelező döntés meghozatalára irányult azzal, hogy 3.370.000 forint után a kamatfizetés kezdő időpontja 2006. június 1. napja, míg 3.750.000 forint után 2006. július 1. napja. Másodlagos kérelme a másodfokú bíróság új eljárásra utasítására irányult. A felülvizsgálati kérelem szerint a jogerős ítélet a Ptk. 100. §-ának téves értelmezésén és alkalmazásán alapul. A másodfokú bíróság megsértette a Pp. 66. §-át és a Pp. 206. §-át, valamint a Ptk. 344. §-át és 359. §-át. A II.r. felperes szerint a beruházási megállapodást aláíró három fél felelőssége egyetemleges a 2006-ban bekövetkezett kárért. A szerződés szövegéből megállapítható, hogy a befejezett út területe a II.r. alperes, illetőleg jogelődjének vagyongazdálkodásába kerül. A másodfokú bíróság jogszerűtlenül vizsgálta az okozott kár egyes elemeit külön-külön és iratellenes, megalapozatlan megállapítást tett a zaj- és porhatás tekintetében. A kezelő érdekkörében kell értékelni az ingatlan kétfunkciós jellegének megszűnését, a vállalkozás elmaradt hasznával kapcsolatban felmerült kárt. A por- és zajhatás tekintetében a bíróság nem értékelte megfelelően, hogy nem belvárosi ingatlanról van szó, hanem attól 3-4 kilométerre fekvő ingatlanról, amelynek zaj- és porterhelése összességében kedvezőtlenül változott és emiatt 300.000 forintos forgalmi értékcsökkenés állapítható meg. A bíróság nem értékelte a zajvédő falon lévő ajtó lezárását sem, amely nyilvánvalóan közrehat abban, hogy az üzleti vállalkozás haszna csökkent, mert az üzlet megközelíthetetlenné vált. Túlzott jelentőséget tulajdonított a bíróság az I.r. felperes át nem gondolt egyszeri nyilatkozatának azzal kapcsolatban, hogy „a zaj elfogadható”. Az általános kártérítés címén előterjesztett, végleges jövedelemkieséssel kapcsolatos igényt pedig a másodfokú bíróság ugyancsak jogszerűtlenül utasította el tekintettel arra, hogy az általános kártérítésnek helye volt, mert a kár mértéke pontosan nem volt kiszámítható.

Az alperesek az ellenkérelmükben a jogerős ítélet hatályban tartását kérték. Az I.r. és a III.r. alperes arra hivatkozott, hogy a II.r. felperesnek értelmezhetetlen az egyetemlegességgel kapcsolatos okfejtése tekintettel arra, hogy az I. és a III.r. alperesekkel szembeni keresetet elutasító elsőfokú ítéleti rendelkezést fellebbezéssel a felperesek nem sérelmezték.

A II.r. alperes a felülvizsgálati ellenkérelmében arra hivatkozott, hogy a zaj- és porterhelés figyelembevételénél jelentősége van annak is, hogy a felperesek ingatlana előtti utca volt a 81. számú főközlekedési út győri kivezető szakasza és az ingatlan Gy. ipari övezete mellett található. Miután a perbeli ingatlan előtti főútvonal a . számú főút új nyomvonalával megszűnt, ebből következően a forgalom keltette zaj- és porterhelés is csökkent. A II.r. alperes utalt arra, hogy a felperesek az elsőfokú eljárásban

módosították a keresetüket és a zaj- és porterhelés miatt kártérítést már nem igényeltek, erre csak a fellebbezésben hivatkoztak újra. E körben azonban figyelembe kell venni, hogy a perbeli ingatlan ipari övezet mellett található, ahol értelemszerűen nagyobb a zajhatás, mint a forgalom elől védett belvárosi övezetben. A II.r. alperes szerint a felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok felülmérlegelésének nincs helye, a jogerős ítélet a II.r. alperes kártérítő felelőssége tekintetében megalapozottan és jogszerűen döntött tekintettel arra is, hogy az új bevezető szakasz megépítése az önkormányzat döntése volt, a II.r. alperes pedig az elkészült utat vette át üzemeltetésre és ettől az időponttól tartozhat kártérítési felelősséggel abban az esetben, ha a közútkezelői kötelezettségét felróhatóan megszegi. A Ptk. 100. §-ára alapított kártérítési követelés azonban a vagyonkezelővel szemben érvényesíthető.

A Pp. 270. §-ának (2) bekezdése alapján a Kúria azt vizsgálta, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okokból jogszabálysértő-e.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A felperesek a keresetükben a . számú főút tehermentesítő szakaszának és járulékos beruházásainak a megvalósulásával összefüggő káraik megtérítését igényelték. A jogerős ítélet indokolásában a bíróság helyesen utalt a jogvita elbírálására irányadó anyagi jogi szabályokra, a Ptk. 100. §-ára és a Ptk. 339. §-ának (1) bekezdésére. Nem vitás, hogy a beruházással új helyzet alakult ki, a szomszédjogi szabály megsértése miatt a kártérítő felelősség azonban csak akkor állapítható meg, ha a beruházás folytán keletkező zavarás a szükséges és elkerülhetetlen mértéket túllépi. Az építéshez szükséges területek tulajdonjogát megszerező I.r. alperessel és a beruházás kivitelését végző III.r. alperessel szemben előterjesztett keresetet elutasító elsőfokú ítéletet a felperesek nem fellebbezték meg, ezért az I. és a III.r. alperesek az ellenkérelmeikben helyesen hivatkoztak arra, hogy egyetemleges kártérítési felelősségük a felülvizsgálati eljárásban nem vizsgálható [Pp. 271. § (1) bekezdés a) pont]. Mindezekre tekintettel a fellebbezés által megjelölt körben csak a II.r. alperes kártérítési felelősségét elbíráló jogerős ítélet tekintetében vizsgálhatta a Kúria a hivatkozott jogszabálysértések fennállását. A jogerős ítélet indokolása szerint a másodfokú bíróság a II.r. alperessel szemben előterjesztett keresetet nem azért utasította el, mert a szükségtelen zavarás tényét, illetőleg a kár bekövetkezését nem tartotta bizonyítottnak, hanem azért, mert a keresetben megjelölt kárigény a vagyonkezelővel szemben terjeszthető elő, a II.r. alperes azonban nem tekinthető az érintett közútszakasz vagyonkezelőjének. Ezt a ténytet a másodfokú bíróság a tényállás kiegészítése alapján megalapozottan,

jogszabálysértés nélkül állapította meg és ezért a keresetet elutasító döntése helytálló. Ebből következően a szükségtelen zavarással, így a zaj- és porártalommal, továbbá a kár mértékével kapcsolatos bizonyítékok értékelésének nem volt jelentősége.

A kifejtettekre tekintettel a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okok miatt nem jogszabálysértő, ezért azt a Kúria a Pp. 274. §-ának (1) bekezdése szerint tárgyaláson kívül meghozott határozatával a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A Pp. 270. §-ának (1) bekezdése szerint alkalmazott Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján kötelezte a felülvizsgálati eljárásban pereszes II.r. felperest a II.r. alperes felülvizsgálati eljárási költségének a megfizetésére, míg a le nem rótt felülvizsgálati illeték viseléséről szóló rendelkezés a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. §-ának (2) bekezdésén alapul.

Budapest, 2012. október 10.

Dr. Molnár Ambrus s.k. a tanács elnöke, Dr. Udvary Katalin s.k.
előadó bíró, Dr. Almásy Mária s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

kúriai tisztviselő
HM